

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-X.1611.2.2016.4

Poznań, 2016 12 20

**Pan
Grzegorz Pakulski
Wielkopolski Wojewódzki
Inspektor Farmaceutyczny
ul. Szwajcarska 5
61-285 Poznań**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej² oraz art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ przeprowadzona została w dniach od 30 sierpnia do 11 października 2016 r. przez Monikę Mochocką-Kuczma – starszego specjalistę i Michała Żebrowskiego – starszego specjalistę z Wydziału Kontroli, Prawnego i Nadzoru Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu⁴ kontrola w Wojewódzkim Inspektoracie Farmaceutycznym w Poznaniu⁵, zwanym dalej „Inspektorem” lub „WIF”.

W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Przedmiotem kontroli była ocena gospodarowania środkami publicznymi, prawidłowość pobierania, gromadzenia i przekazywania dochodów budżetu państwa, wybrane zagadnienia z zakresu realizacji polityki kadrowej względem członków korpusu służby cywilnej, organizacja przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków, realizacja obowiązku określonego przepisami art. 55 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie oraz realizacja podstawowych zadań WIF, tj. wydawania zezwoleń na prowadzenie aptek i punktów aptecznych oraz nakładania kar pieniężnych za prowadzenie

¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.

² Dz. U. z 2011 Nr 185 poz. 1092.

³ Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm., zwana dalej „ustawą o finansach publicznych”.

⁴ Upoważnienie nr 396/16 z 25 sierpnia 2016 r.

⁵ ul. Szwajcarska 5, 61-285 Poznań.

reklamy apteki, punktu aptecznego, placówki obrotu pozaaptecznego oraz ich działalności⁶. Kontrolą objęto lata 2015-2016 (do 11 października).

Wydatki WIF w latach 2015 – 2016 (do 30 czerwca) wyniosły odpowiednio 2.340.980,75 zł i 1.233.124,63 zł. Pobrane dochody stanowiły w 2015 r. kwotę 1.232.359,93 zł i 642.573,21 zł w 2016 r. W Inspektoracie zatrudnionych na dzień 11 października 2016 r. było 29 pracowników, w 2015 r. zatrudniono jednego pracownika, a w 2016 r. pięciu pracowników. W latach 2015 – 2016 (do 26 września) nie wpłynęły do WIF skargi, ani wnioski.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Inspektoratu w zakresie dokonywania wydatków, organizację przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków, realizację polityki kadrowej względem członków służby cywilnej oraz wywiązywanie się z obowiązku przekazywania informacji o wynikach kontroli ich dotyczących.

Stwierdzone ww. obszarach nieprawidłowości polegały na:

- ewidencjonowaniu wydatków budżetowych w nieprawidłowych paragrafach klasyfikacji budżetowej oraz dokonywaniu wydatków w formie zaliczek,
- niezamieszczeniu informacji dotyczącej przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w siedzibie Inspektoratu oraz podaniu na stronie internetowej informacji w zakresie skarg i wniosków o treści niezgodnej z zapisami regulaminu organizacyjnego,
- zawieraniu w ogłoszeniach o naborze wymagań innych niż w opisach stanowisk pracy oraz na niezamieszczaniu w protokołach z przeprowadzonych naborów wymaganych informacji,
- nieinformowaniu pracowników Inspektoratu o przyczynie nieprzyznania nagród, pomimo obowiązku wynikającego z wewnętrznych uregulowań funkcjonujących w Inspektoracie.

Wojewoda Wielkopolski ocenia negatywnie zadanie polegające na wydawaniu zezwoleń na prowadzenie punktu aptecznego, nakładaniu kar pieniężnych za prowadzenie reklamy apteki, punktu aptecznego, placówki obrotu pozaaptecznego oraz pobieraniu, gromadzeniu dochodów budżetu państwa. Negatywnie Wojewoda ocenia również sporządzone sprawozdania budżetowe.

Ocenę negatywną uzasadnia:

⁶ Wyznaczone odpowiednio przez art. 70 ust. 4 oraz art. 129b i nast. ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45 poz. 271 ze zm.), zwane dalej „ustawą Prawo farmaceutyczne”.

- udzielenie zezwoleń na prowadzenie apteki lub punktu aptecznego bez pobrania opłaty w dniu ich udzielania, co spowodowało, że w pięciu przypadkach prowadzący apteki i punkty apteczne w ogóle nie wnieśli opłat w łącznej wysokości 22.700 zł,
- pobieranie opłat zawyżonych lub zaniżonych za udzielone zezwolenie lub zmianę zezwolenia na prowadzenie apteki,
- bezprawne umorzenie należności budżetu państwa w wysokości 5.000 zł,
- wydanie zezwoleń na prowadzenie punktu aptecznego na podstawie wniosków nie zawierających wymaganych informacji,
- nie wysyłanie do dłużników pisemnych upomnień przed skierowaniem sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego,
- dokonanie zwrotu nadpłat w łącznej wysokości 6.967 zł z pominięciem pisemnego polecenia zwrotu,
- nieterminowe ewidencjonowanie w księgach rachunkowych należności budżetu państwa,
- nienaliczanie i nieewidencjonowanie w księgach rachunkowych odsetek od należności budżetu państwa,
- ewidencjonowanie należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odsetek na nieprawidłowych kontach księgowych,
- w sprawozdaniach budżetowych (Rb-27 i Rb-Z) wykazywanie danych niezgodnych z prowadzoną ewidencją księgową.

Wyniki kontroli

1. W latach 2015 – 2016 (do 11 października) Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny udzielił 18 zezwoleń lub zmian zezwoleń na prowadzenie apteki lub punktu aptecznego (na 162 objęte badaniem) niezgodnie z art. 70 ust. 6 i art. 105 ust. 1 i 2 ustawy Prawo farmaceutyczne, tj. nie pobierając opłaty w dniu ich udzielania. W odniesieniu do 13 udzielonych zezwoleń lub zmian zezwoleń, opłaty w łącznej kwocie 31.625 zł uiszczone zostały przez prowadzących apteki lub punkty apteczne dopiero po upływie od 1 do 117 dni od dnia otrzymania przez nich zezwolenia. Natomiast w przypadku pięciu zezwoleń opłaty w łącznej kwocie 22.700 zł nie zostały w ogóle uiszczone przez prowadzących apteki⁷, z tego:

- jedno zezwolenie⁸ wydane zostało 18 marca 2015 r. na kwotę 8.750 zł i opłata nie została jeszcze uiszczona, pomimo, że upłynęło 19 miesięcy od wydania zezwolenia,

⁷ do dnia zakończenia kontroli (tj. do 11 października 2016 r.).

⁸ Nr 28/2015.

- jedno zezwolenie⁹ wydane zostało 15 stycznia 2016 r. na kwotę 1.750 zł i opłata nie została jeszcze uiszczona, pomimo, że upłynęło dziewięć miesięcy od wydania zezwolenia,
- dwa zezwolenia¹⁰ wydane zostały w marcu 2016 r. na łączną kwotę 2.950 zł i opłaty nie zostały jeszcze uiszczone, pomimo, że upłynęło siedem miesięcy od wydania zezwolenia,
- jedno zezwolenie¹¹ wydane zostało 12 sierpnia 2016 r. na kwotę 9.250 zł i opłata nie została jeszcze uiszczona, pomimo, że upłynęły dwa miesiące od wydania zezwolenia.

Z wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora wynika, że zwrócił się w trakcie kontroli do prowadzących apteki o dokonanie wpłaty. Ponadto, podał, że z dokumentacji wynika, że w trzech przypadkach opłata została wniesiona przez prowadzących apteki na konto Urzędu Miasta Poznania, zamiast na konto Inspektoratu.

(Dowód: akta kontroli str.: 2598, 2631 – 2661)

2. Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w 28 przypadkach (spośród 152 objętych badaniem, tj. w 18,4%) pobrał opłatę za wydanie lub zmianę zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej niezgodnie z dyspozycją art. 105 ust. 1 i 2 ustawy Prawo farmaceutyczne. W 2015 r. w 13 przypadkach (spośród 130 objętych badaniem, tj. w 11,5%), pobrano opłaty zaniżone o 4.550 zł, a w dwóch przypadkach pobrano opłaty zawyżone o kwotę 5.075 zł. W 2016 r. w 13 przypadkach (spośród 22 skontrolowanych, tj. w 59,1%) pobrano opłaty zaniżone o 4.100 zł. Pobranie zawyżonych lub zaniżonych opłat wynikało z nieprawidłowego ich ustalania, tj. opłaty ustalano na dzień złożenia wniosku, zamiast na dzień udzielenia zezwolenia, co było niezgodne z ww. przepisem.

Wojewódzki Inspektor w złożonych wyjaśnieniach potwierdził stosowaną praktykę naliczania i pobierania opłat, tj. na podstawie daty złożenia wniosków.

(Dowód: akta kontroli str.: 2631 – 2647, 2777)

3. Główna Księgowa wyksięgowała z ksiąg rachunkowych Inspektoratu należność budżetu państwa w wysokości 5.000 zł z tytułu nałożonej kary za prowadzenie reklamy apteki. Decyzja¹² o nałożeniu kary wydana została 23 września 2013 r. i zaksięgowana w ewidencji księgowej Inspektoratu 12 sierpnia 2014 r. Główny Inspektor Farmaceutyczny utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję, która stała się ostateczna. Pomimo uprawomocnienia się decyzji Główna Księgowa dokonała korekty zapisów w księgach rachunkowych WIF umniejszając tym samym stan należności budżetu państwa o kwotę 5.000 zł. Jako powód wyksięgowania ww. kwoty Główna Księgowa podała wcześniejsze pomyłkowe jej zaksięgowanie. Jednakże

⁹ Nr WIFPON.85201.98.2015.

¹⁰ Nr 16/2016 i WIFPON.85201.06-2.2016.

¹¹ Nr 67/2016.

nie było to prawdą, ponieważ podstawą dokonania przypisu należności z tytułu nałożonej kary była wydana i utrzymana w mocy decyzja administracyjna. Artykuł 162 pkt. 1 ustawy o finansach publicznych, zobowiązuje jednostki budżetowe do ustalania, pobierania i odprowadzania dochodów budżetowych na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Tryb pobierania dochodów przez jednostki realizujące dochody budżetowe został sprecyzowany rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych¹³ poprzez m.in. prawidłowe i terminowe ustalanie należności z tytułu dochodów budżetu państwa (§ 14 ust. 1 pkt 1), prowadzenie ewidencji dochodów budżetowych według części, działów, rozdziałów oraz paragrafów klasyfikacji budżetowej (§ 14 ust. 1 pkt 3) i w zakresie i na zasadach określonych przepisami prawa umarzania należności (§ 14 ust. 1 pkt 6). Przepisy art. 55 – 58 ustawy o finansach publicznych w sposób jednoznaczny określają zakres umarzania należności oraz właściwy organ do stosowania ulgi umorzenia. Umorzenie należności wywołuje konkretne skutki prawne i ekonomiczne, implikujące bowiem wyłączenie umorzonych należności z aktywów jednostki. Wobec tej decyzji nie zastosowano ulgi w postaci umorzenia. W związku powyższym Główna Księgowa dokonując wyksięgowania należności w wysokości 5.000 zł samowolnie umorzyła należność budżetu państwa bez zgody właściwego organu, co stanowiło działanie bezprawne. Nielegalne działania Głównej Księgowej świadczą o braku nadzoru kierownika jednostki nad gospodarką finansową Inspektoratu.

(Dowód akta kontroli str. 468-499, 543 i 2678-2683)

4. Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w latach 2015 – 2016 (do 11 października) udzielił sześciu zezwoleń (spośród 17 objętych badaniem, tj. 35%) na podstawie wniosków nie zawierających wymaganych w art. 100 ust. 1 pkt 5 i 8 ustawy Prawo farmaceutyczne informacji, tj. daty podjęcia działalności lub dni i godziny pracy apteki.

Z wyjaśnień złożonych przez Wojewódzkiego Inspektora wynika, że zezwolenia pomimo niekompletnych zapisów we wnioskach zostały wydane w oparciu o dokumenty, które przedstawiły podmioty i na podstawie których w jego ocenie zezwolenia mogły zostać wydane.

(Dowód akta kontroli str. 2252-2253 i 2303-2305)

¹² WIFKL.85221.48.2012

¹³ Dz. U. z 2015 r. poz. 1542.

Przedstawiony przez Wojewódzkiego Inspektora w wyjaśnieniach argument potwierdza, że udzielał zezwoleń na podstawie niekompletnych wniosków, pomimo, iż przepisy prawa określają zakres koniecznych informacji, jakie powinien zawierać wniosek. Na podkreślenie zasługuje fakt, że przepisy prawa nie pozwalają na dokonywanie oceny przez Wojewódzkiego Inspektora, które informacje we wniosku są zbędne, a które niezbędne do udzielania zezwolenia.

5. Inspektorat jedno postępowanie (na 17 objętych badaniem, tj. 6%) o wydanie zezwolenia przeprowadził z naruszeniem terminu wskazanego w art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹⁴, zwanej dalej „Kpa”, jednakże o przedłużającym się postępowaniu nie poinformował strony, pomimo obowiązku wynikającego z art. 36 Kpa, tj. zawiadomienia strony postępowania o przyczynach niezakończono sprawy w terminie ze wskazaniem nowego terminu załatwienia sprawy. Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że podczas kontroli doraźnej przedsiębiorcy uzgodniono ustnie konieczność dostarczenia aktualnego odpisu KRS. Zezwolenie zostało wydane po ustawowym terminie, po dostarczeniu aktualnego dokumentu KRS.

(Dowód akta kontroli str. 2252-2253 i 2303-2305)

Z art. 36 Kpa wynika, że o każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy. Obowiązek ten ciąży na organie również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu.

6. Wystawiane tytułem należnej opłaty za udzielanie lub zmianę zezwolenia na prowadzenie apteki i punktu aptecznego faktury uznawane były przez Inspektorat jako udokumentowanie sprzedaży usługi. Należy jednak wskazać, że udzielanie zezwoleń (lub dokonywanie ich zmiany) na prowadzenie apteki lub punktu aptecznego nie stanowi zgodnie z art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług¹⁵, odpłatnego świadczenia usług, a jest jedynie czynnością administracyjną, za którą Inspektorat zobowiązany był pobierać opłatę. W związku z powyższym wystawianie faktur było działaniem niezgodnym z art. 106b ustawy o podatku od towarów i usług, w myśl którego podatnik jest obowiązany wystawić fakturę dokumentującą, m.in. sprzedaż, a także dostawę towarów i świadczenie usług¹⁶. Stosowanie przez Inspektorat faktur (z podaniem terminu zapłaty innego, niż dzień

¹⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 23, ze zm.

¹⁵ Dz. U. z 2016 r. poz. 710 ze zm. zwanej dalej „ustawą o podatku od towarów i usług”.

¹⁶ oraz sprzedaż wysyłkową z terytorium kraju i sprzedaż wysyłkową na terytorium kraju; wewnątrzwspólnotową dostawę towarów; otrzymanie przez niego całości lub części zapłaty przed dokonaniem czynności, o których mowa w pkt 1 i 2, z wyjątkiem przypadku, gdy zapłata dotyczy wewnątrzwspólnotowej

udzielenia zezwolenia lub jego zmiany) spowodowało, że prowadzący apteki i punkty apteczne w 2015 – 2016 (do 11 października) dokonali opłaty dopiero po udzieleniu im zezwolenia lub zmiany zezwolenia, albo w ogóle nie dokonali opłaty. Przyjęty sposób pobierania opłat naruszał dyspozycję art. 105 ust. 1 i 2 ustawy Prawo farmaceutyczne, w myśl którego za udzielenie zezwolenia na prowadzenie apteki lub zmianę zezwolenia pobiera się opłatę. Zgodnie z dyspozycją ww. przepisu Inspektorat w dniu udzielenia zezwolenia powinien pobrać opłatę, pod rygorem jego nie wydania.

Wojewódzki Inspektor w wyjaśnieniach przyznał, że wprowadzenie faktur uproszczonych było jednak błędem.

(Dowód akta kontroli str. 2578 – 2580, 2631 - 2647)

7. Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w latach 2015 – 2016 wystawił tytuły egzekucyjne wobec czterech dłużników, którym decyzjami¹⁷ nałożył łączną karę 32.000 zł za prowadzenie reklamy. Tytuły egzekucyjne zostały wystawione pomimo, iż do dłużników nie wysłano zgodnie z art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁸, pisemnych upomnień, zawierających wezwania do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego. Z ww. przepisu wynika, że postępowanie egzekucyjne może być wszczęte dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia.

Ze złożonych przez Wojewódzkiego Inspektora wyjaśnień wynika, że nie wystawiono upomnień ze względu na braki kadrowe i brak działu prawnego w strukturze Inspektoratu, a tytuły wykonawcze wystawiała Główna Księgowa.

(Dowód: akta kontroli str.: 1565-1569 i 2678-2683)

8. Nadpłaty w wysokości 6.967 zł zwrócone zostały bez pisemnego polecenia zwrotu, co było niezgodne z § 18 ust. 4 i 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, w myśl którego podstawą dokonania zwrotu nadpłaty jest pisemne polecenie zwrotu, podpisane przez kierownika i głównego księgowego państwowej jednostki budżetowej, polecenie to powinno zawierać uzasadnienie zwrotu i wskazanie daty wpłaty zwracanej kwoty. Ponadto nadpłaty zwrócono dopiero po upływie od 6 do 34 dni, a przetrzymywanie nadpłat może spowodować zwrot nadpłaty łącznie

dostawy towarów lub czynności, dla których obowiązek podatkowy powstaje zgodnie z art. 19a ust. 5 pkt 4 ustawy.

¹⁷ nr GIF-P-L-0740/47-1/LB/15 z dnia 19 lutego 2015 r., nr GIF-P-L-0740/544-6/AJ/14 z dnia 31 marca 2015 r. oraz nr GIF-P-L-0740/349-1/LB/15 i nr GIF-P-L-0740/292-1/LB/15 z dnia 15 grudnia 2015 r.

¹⁸ Dz. U. z 2016 r. poz. 599 ze zm.

z oprocentowaniem, a to z kolei spowoduje pomniejszenie dochodów budżetowych z tytułu odsetek za zwłokę (§ 18 ust. 6 ww. rozporządzenia). Wojewódzki Inspektor w wyjaśnieniach podał, że dowodem do zwrotu nadpłaty był wyciąg bankowy oraz faktura uproszczona.

(Dowód: akta kontroli str.: 2570 – 2574, 2617)

Przywołane w złożonych wyjaśnieniach przez Wojewódzkiego Inspektora argumenty nie mogą zostać uwzględnione, ponieważ z § 18 ust. 4 i 5 ww. rozporządzenia jednoznacznie określa w jaki sposób powinien zostać udokumentowany zwrot nadpłaty. Niezgodne z prawem dokonywanie zwrotu nadpłat świadczy o niewłaściwym nadzorze nad gospodarką finansową jednostki.

9. W księgach rachunkowych Inspektoratu ujęto 11 (na 12 wydanych, tj. 92%) decyzji o nałożeniu kary w łącznej wysokości 54.500 zł dopiero po upływie od 8 do 25 dni od ich wystawienia, tj. zostały one przypisane w księgach rachunkowych nieterminowo i zaewidencjonowane w niewłaściwych okresach sprawozdawczych. Według wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora pracownicy upoważnieni do wydawania decyzji przekazywali je do działu księgowego dopiero po tym, kiedy decyzja stała się ostateczna lub po zapłacie dokonanej przez dłużnika na prośbę działu księgowego. Działanie to naruszało zasady ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych określone w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁹.

(Dowód: akta kontroli str.: 444 i 2678-2683)

10. W latach 2015 – 2016 r. nie naliczono i nie zaewidencjonowano w księgach rachunkowych odsetek od należności z tytułu kar pieniężnych na koniec każdego kwartału 2015 r. tj. od należności odpowiednio w wysokości: 20.000 zł (za I kwartał), 17.000 zł (za II kwartał) 7.000 zł (za III kwartał) i 27.000 zł (za IV kwartał) i na koniec I i II kwartału 2016 r. od należności w wysokości 35.350 zł. Działanie to było niezgodne z § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej²⁰, w myśl którego odsetki od należności i zobowiązań ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

¹⁹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1047.

²⁰ Dz. U. z 2013 r. poz. 289 ze zm.

Główna Księgowa Inspektoratu wyjaśniła, że ze względu na duże obciążenie pracą w związku z powierzeniem jej całości zadań w zakresie windykacji należności nie była w stanie naliczać i ewidencjonować odsetek na ostatni dzień kwartału.

(Dowód: akta kontroli str.: 1518-1523)

11. Należności z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych, opłat pobranych za udzielenie lub zmianę zezwolenia oraz z tytułu innych wpływów Inspektorat w latach 2015 – 2016 (do 31 sierpnia) ewidencjonował na koncie księgowym 240 (pozostałe rozrachunki), zamiast zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, na koncie 221 (należności z tytułu dochodów budżetowych). Na koncie 221 ujmuje się m.in. ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat i do konta 221 prowadzona powinna być ewidencja szczegółowa według dłużników celem umożliwienia kontroli terminowości wpłat.

Z wyjaśnień złożonych przez Wojewódzkiego Inspektora wynika, że dotychczas ww. należności traktowano jako pozostałe rozrachunki, a nie jako należności z tytułu dochodów budżetowych. Wojewódzki Inspektor w złożonym wyjaśnieniu zobowiązał się do przeksięgowania jeszcze w październiku br. należności z konta księgowego 240, na konto 221.

(Dowód: akta kontroli str.: 344 – 364, 380 – 395, 2590 - 2591)

Należy zaznaczyć, że ewidencja księgowa powinna zapewnić bieżący nadzór nad należnościami i zobowiązaniami jednostki, umożliwiać prawidłowe naliczanie odsetek za nieterminową opłatę oraz wyznaczanie terminu wszczęcia egzekucji. Przyjęty przez Inspektorat nieprawidłowy sposób ewidencjonowania dochodów budżetowych uniemożliwiał sprawowanie nadzoru nad ich prawidłową wysokością i terminowością.

12. Pobrane odsetki w kwocie 729,73 zł z tytułu dochodów budżetowych, Inspektorat w latach 2015 – 2016 (do 31 sierpnia 2016 r.) ewidencjonował w księgach rachunkowych na różnych kontach, tj. na koncie 221 (należności z tytułu dochodów budżetowych), na koncie 760 (pozostałe przychody operacyjne), na koncie 751 (koszty finansowe), zamiast zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami

Rzeczypospolitej Polskiej, na koncie 750 (przychody finansowe). Konto 750 służy w szczególności do ewidencjonowania odsetek za zwłokę w zapłacie należności.

Z wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora wynika, że błędne księgowanie było wynikiem nieuwagi i pomyłki i że nieprawidłowości zostaną przeksięgowane.

(Dowód: akta kontroli str.: 2570 – 2574, 2618)

13. Inspektorat za wykonane usługi prowadzone przez laboratorium wystawiał faktury na których określał 14 - dniowy termin zapłaty liczony od daty jej otrzymania. Faktury te przesyłano listem poleconym, co uniemożliwiało ustalenie daty ich doręczenia. Data doręczenia faktury była zaś niezbędna dla określenia ewentualnych odsetek za nieterminową zapłatę za wykonaną usługę. W objętych badaniem czterech notach odsetkowych²¹ wystawionych za nieterminową zapłatę za wykonanie usług laboratoryjnych Główna Księgowa sama określiła termin doręczenia faktury i w ten sposób ustaliła datę, od której naliczyła odsetki. Przyjęta praktyka uniemożliwia właściwe określenie czasu opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego, czyli właściwego naliczenia odsetek.

Wojewódzki Inspektor w złożonym wyjaśnieniu przyznał, że błędne obliczenia wysokości odsetek wynikają z braku wiedzy o terminie otrzymania faktury przez nabywcę, ponieważ faktury wysyłane są listem poleconym, a nie za potwierdzeniem odbioru.

(Dowód: akta kontroli str.: 2570 – 2574, 2619)

Obowiązujące w Inspektoracie zasady powinny zapewnić nadzór nad należnościami oraz umożliwić prawidłowe naliczanie odsetek z tytułu nieterminowych wpłat. Przyjęta praktyka uniemożliwiała kontrolowanie terminowości wpłat oraz właściwe naliczanie odsetek z tytułu opóźnień.

14. W sprawdzaniach budżetowych z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27), i kwartalnych o stanie zobowiązań (Rb-Z) wykazywano dane niezgodne z ewidencją księgową, tj.: w sprawozdaniach z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27:

- za marzec 2015 r. w § 0580 wykazano należności 5.000,00 zł, podczas gdy z ewidencji księgowej wynikała kwota 25.000,00 zł,
- za czerwiec 2015 r. w § 0580 wykazano należności 29.201,02 zł, podczas gdy z ewidencji księgowej wynikała kwota 29.081,02 zł,
- za wrzesień 2015 r. w § 0580 wykazano należności 31.893,25 zł, podczas gdy z ewidencji księgowej wynikała kwota 39.928,25 zł,

²¹ nr: 1/2015, 2/2015, 3/2015, 4/2015 na łączną kwotę 6,65 zł.

- na koniec 2015 r. w § 0580 wykazano należności 46.216,65 zł, podczas gdy z ewidencji księgowej wynikała kwota 62.428,25 zł,
- za marzec 2016 r. w § 0580 wykazano należności 37.029,06 zł, podczas gdy z ewidencji księgowej wynikała kwota 73.080,71 zł,
- za czerwiec 2016 r. w § 0580 wykazano należności 42.029,06 zł, podczas gdy z ewidencji księgowej wynikała kwota 78.080,71 zł,

oraz w sprawdzaniu kwartalnym o stanie zobowiązań Rb-Z za czerwiec 2016 r. nie wykazano nadpłaty w wysokości 6.650 zł (wpłaconej na rachunek jednostki w dniu 17 marca 2016 r.). Zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²² oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²³ sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Z wyjaśnień złożonych przez Wojewódzkiego Inspektora wynika, że sprawozdania sporządzane zostały nieprawidłowo, ponieważ nieprawidłowo prowadzona była ewidencja księgowa.

(Dowód: akta kontroli str.: 1518-1523, 1550-1556 i 2296-2302)

15. Wydatek na zakup środka trwałego (zestawu komputerowego z oprogramowaniem) w kwocie 5.493,18 zł ujęto w paragrafie klasyfikacji budżetowej 4210 (zakup materiałów i wyposażenia), zamiast w paragrafie 6050 (wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych), wydatek z tytułu naprawy instalacji elektrycznej w kwocie 1.840,08 zł ujęto w paragrafie 4300 (zakup usług pozostałych), zamiast w paragrafie 4270 (zakup usług remontowych) oraz odsetki w wysokości 955,73 zł i 19,68 zł ujęto odpowiednio w paragrafie 0580 (wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych) i 0830 (wpływy z usług) zamiast w paragrafie 0920 (wpływy z pozostałych odsetek). Działania te były niezgodne z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych²⁴.

Wojewódzki Inspektor w złożonych wyjaśnieniach podał, że wydatek na zakup środka trwałego został zapłacony z paragrafu 4210 z powodu nie przyznania Inspektoratowi w planie

²² Dz. U. z 2016 r. poz. 1015.

²³ Dz. U. z 2014 r. poz. 1773.

²⁴ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.

wydatków budżetowych środków na wydatki na zakupy inwestycyjne, natomiast ujęcie kwoty 1.840,08 zł w paragrafie 4300 nastąpiło omyłkowo, a księgowanie odsetek na paragrafach innych niż 0920 było przyjętą praktyką.

(Dowód: akta kontroli str.: 2254 - 2263, 2618, 2739 - 2754, 2778 - 2779)

16. Dokonano zapłaty abonamentu w łącznej wysokości 2.660 zł w postaci zaliczki za miejsce parkingowe dla samochodu służbowego, tj. po 140 zł miesięcznie, co było niezgodne z § 15 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych. Zgodnie z ww. przepisem zaliczki mogą być udzielane wyłącznie w zakresie określonym w odrębnych przepisach.

Wojewódzki Inspektor w złożonych wyjaśnieniach podał, że opłaty wnoszono z góry na podstawie regulaminu dla użytkowników parkingu strzeżonego.

(Dowód: akta kontroli str.: 2254-2263 i 2739-2754)

17. Na tablicy ogłoszeń w Inspektoracie nie zamieszczono informacji dotyczącej przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków, a informacja znajdująca się na stronie internetowej Inspektoratu nie była zgodna z zapisami regulaminu organizacyjnego jednostki, co stanowiło naruszenie § 3 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków²⁵. Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że brak przedmiotowej informacji w siedzibie WIF wynikał z niedawnego przeniesienia sekretariatu do pomieszczenia na zewnątrz strefy o ograniczonym dostępie i związanych z tym prac remontowych. W trakcie kontroli informacje te zostały uzupełnione.

(Dowód: akta kontroli str.: 2306-2310)

18. W sześciu naborach (spośród sześciu objętych badaniem) w ogłoszeniach o naborze zawarto wymagania inne niż znajdujące się w opisach stanowisk pracy, co było niezgodne z art. 28. ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej²⁶, zwanej dalej „ustawą o służbie cywilnej”, w myśl której ogłoszenie o naborze powinno zawierać wymagania związane ze stanowiskiem pracy zgodnie z opisem danego stanowiska.

Wojewódzki Inspektor w złożonych wyjaśnieniach potwierdził występujące rozbieżności pomiędzy ogłoszeniami o naborach i opisami stanowisk i zobowiązał się do wprowadzenia odpowiednich zmian do opisów stanowisk i prowadzenia dalszych naborów zgodnie z opisami stanowisk.

(Dowód: akta kontroli str.: 2288-2289 i 2716-2722)

²⁵ Dz. U. z 2002 r. Nr 5 poz. 46.

²⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 1345 ze zm.

19. W protokołach z przeprowadzonych sześciu naborów (spośród sześciu objętych badaniem) zabrakło danych wymaganych w art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o służbie cywilnej, tj. określenia nie więcej niż pięciu najlepszych kandydatów do przedstawienia kierownikowi jednostki.

Wojewódzki Inspektor w złożonych wyjaśnieniach podał, że komisja przeprowadzająca nabory w Inspektoracie wyłaniała nie więcej niż pięciu najlepszych kandydatów, natomiast protokół końcowy z naboru zawierał tylko uzasadnienie wyboru odpowiedniego kandydata na proponowane stanowisko.

(Dowód: akta kontroli str.: 2288-2289 i 2716-2722)

20. Nie poinformowano pracowników Inspektoratu o przyczynie nieprzyznania nagród, pomimo obowiązku wynikającego z § 4 regulaminu przyznawania nagród pracownikom WIF wprowadzonego zarządzeniem nr 11/2010 Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z dnia 20 maja 2010 r.

Z wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora wynika, że powodem nieprzyznania nagród był krótki okres zatrudnienia pracowników, nie podał natomiast w wyjaśnieniu przyczyn niepoinformowania pracowników o nieprzyznaniu im nagród.

(Dowód: akta kontroli str.: 2290 i 2723-2733)

Biorąc pod uwagę oceny zawarte w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Udzielanie zezwoleń lub zmiany zezwoleń na prowadzenie apteki lub punktu aptecznego po pobraniu opłat, zgodnie z art. 70 ust. 6 i art. 105 ust. 1 i 2 ustawy Prawo farmaceutyczne.
2. Naliczenie i pobranie należności z tytułu zaniżonych opłat za wydanie lub zmianę zezwolenia na prowadzenie apteki (wraz z należnymi odsetkami). Proszę o przekazanie wydruku z ewidencji księgowej Inspektoratu potwierdzającego zaksięgowanie ww. należności oraz kserokopii dokumentów potwierdzających dokonanie wpłat.
3. Rozliczenie nadpłat z tytułu nieprawidłowo określonej opłaty za wydanie lub zmianę zezwolenia na prowadzenie apteki.
4. Zaewidencjonowanie w księgach rachunkowych nielegalnie wyksięgowanej należności (w wysokości 5.000 zł wraz z należnymi odsetkami) oraz jej wyegzekwowanie. Proszę o przekazanie wydruku z ewidencji księgowej Inspektoratu potwierdzającego zaksięgowanie ww. kwot oraz kserokopii dowodów potwierdzających dokonanie wpłat.

5. Udzielanie zezwoleń na prowadzenie punktu aptecznego na podstawie wniosków zawierających informacje wymagane art. 100 ust. 1 ustawy Prawo farmaceutyczne.
6. Załatwianie spraw w terminach określonych w art. 35 Kpa, a w przypadku niezakończonych spraw w ww. terminach informowanie strony o przyczynach niezakończonych spraw i wskazywanie nowego terminu jej załatwienia, zgodnie z art. 36 Kpa.
7. Przekazywanie faktur za wykonane usługi laboratoryjne w sposób umożliwiający ustalenie daty ich otrzymania przez kontrahenta w celu bieżącej kontroli terminowości wpłat.
8. Wysyłanie do dłużników, na których nałożono kary pieniężne, pisemnych upomnień i wszczynanie postępowań egzekucyjnych po upływie 7 dni od dnia doręczenia tych upomnień, zgodnie z ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
9. Dokonywanie zwrotu nadpłat bez zbędnej zwłoki zgodnie z § 18 ust. 4 i 5 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.
10. Ewidencjonowanie należności w księgach rachunkowych zgodnie z zasadami określonymi w art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
11. Naliczenie i zaewidencjonowanie w księgach rachunkowych odsetek od należności zgodnie z § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
12. Ewidencjonowanie należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odsetek odpowiednio na koncie księgowym 221 (należności z tytułu dochodów budżetowych) i 750 (przychody finansowe) zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
13. Sporządzanie sprawozdań budżetowych na podstawie ewidencji księgowej Inspektoratu.

14. Ewidencjonowanie operacji gospodarczych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
15. Sporządzanie ogłoszeń o naborach na wolne stanowiska pracy w służbie cywilnej zgodnych z opisami stanowisk, stosownie do wymagań art. 28 ust. 2 i 2a ustawy o służbie cywilnej.
16. Sporządzanie protokołów z naborów na wolne stanowiska w służbie cywilnej zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej.
17. Przestrzeganie zapisów regulaminu przyznawania nagród pracownikom Inspektoratu, wprowadzonego zarządzeniem nr 11/2010 Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z dnia 20 maja 2010 r.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wojewoda Wielkopolski
Zbigniew Hoffmann